

EL DARRER PLENARI TAMBE FOU MOGUT

Al llarg de la plenària celebrada el passat dimarts, dia 23 de febrer, que va transcórrer dins la tònica que s'ha fet habitual darrerament i que ve donada pel fort marcatge que l'oposició d'Unió Ma-llorquina fa del grup majoritari format per AP-PSOE, es tractaren i s'aprovaren alguns assumptes de certa importància: la sol·licitud dels projectes per eixamplar la carretera de Campos, la de construir una voràvia peatonal al camí de Ciutat fins al camp d'esports de Ses Forques i la confecció d'un reglament de normalització lingüística.

Finalment el batle contestà les preguntes que li formulà UM a l'anterior sessió i a les que li foren presentades dins el capítol de prec i demandes.

Malgrat les nombroses observacions i intervencions tots els punts foren aprovats per assentiment unànime. En conjunt el ple aportà molta informació i fins i tot algunes sortides gens suggestives (*no-més xerrau vos, siau breu, deixau-me acabar*, etc.) així com d'altres ben curioses com la que digué el batle, Josep Roig: *si volem fer passar gust a la gent que ve, ho aconseguirem*, o la d'una anecdòtica polèmica sobre la fotogènia del batle a les fotografies de premsa.

La lectura i la posterior aprovació de l'acta anterior es produí després d'un complit debat sobre la redacció d'aquesta que durà exactament 50 minuts. *Ho feis massa llarg*, acusà el batle a Jaume Martorell, cap de l'oposició.

Per altra part, el punt corresponent a donar compte de l'inventari de béns, ningú no va tenir interès de conèixer-lo. En canvi, sí ens poguérem assabentar de les gestions fetes amb el propietari de la Casa Bella, seu de l'antiga cùria o ajuntament (avui un pati petit ple d'humitat segons Josep Roig) i per la qual demanen 3.500.000 pessetes.

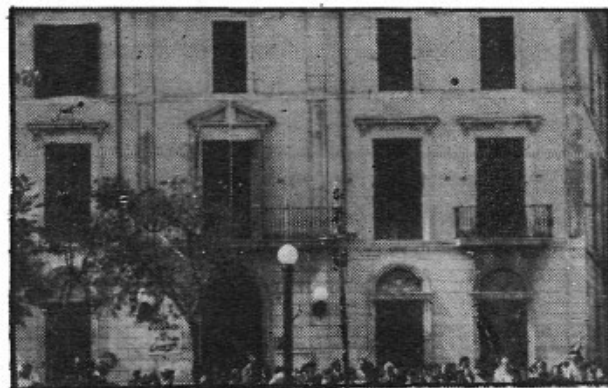
A la proposta de petició per a la redacció d'un projecte de millora de la carretera de Campos hi hagué moltes discussions. Jaume Martorell deixà entreveure que el batle hi tenia interessos particulars perquè fos tramitada aquesta i no cap de les altres peticions presentades pel seu grup o la de la carretera de Lluçmajor, tant o més urgents. Manifestaren el seu acord, però en feren constar l'estranyesa que no fos prioritari arreglar el creuer perillós de la carretera de Lluçmajor amb la via de cintura o els revolts de Son Mas i del Molí d'en Panada, abans que la carretera de Campos. Es produí una acusada discrepància entre els dos grups que arribaren a qüestionar les actuacions dutes per l'ajuntament anterior i l'actual en matèria de sol-

licituds.

En aquest punt el batle informà d'una cosa que ens deixà astorats, ja que segons Obres Públiques és millor, en lloc d'adreçar revolts, tirar dret i fer una carretera nova per darrera Son Mas fins a Son Miró.

La voràvia peatonal des del Pòu d'Amunt cap al camp d'esports comprendrà canviar la creu del terme. A AP-PSOE els sembla que és millor idea posar-hi formigó en lloc de rajoles. UM troba que és molt perillós intentar dur endavant tants de projectes a la vegada, ja que Obres Públiques n'ha de fer quatre i encara no ha contestat al primer (*si no se fan no hi ha motiu per haver-ne de redactar tants i més si no hi ha doblers*).

(continua a la pàgina 3)

Les diferències entre AP-PSOE i UM protagonitzaren el darrer plenari

POBLACIO

En tancar l'any 1987 la població de Porreres era de 4.483 habitants, dels quals 2.222 eren homes i 2.261.

CONTRIBUCIO

Quantitats recaptades per contribució a Porreres (del darrer plenari):

Rústica.....	1.050.264
Urbana.....	7.386.978
Llicències fiscals.....	5.743.000
Llicències fiscals professionals..	372.226
Total.....	14.602.000

FEMS

La recollida de fems i deixalles serà realitzada a partir del mes de març per *Ingenieria Urbana*, per un temps d'una any, en camió petit i tapat (informació recollida a la darrera sessió del consistori).

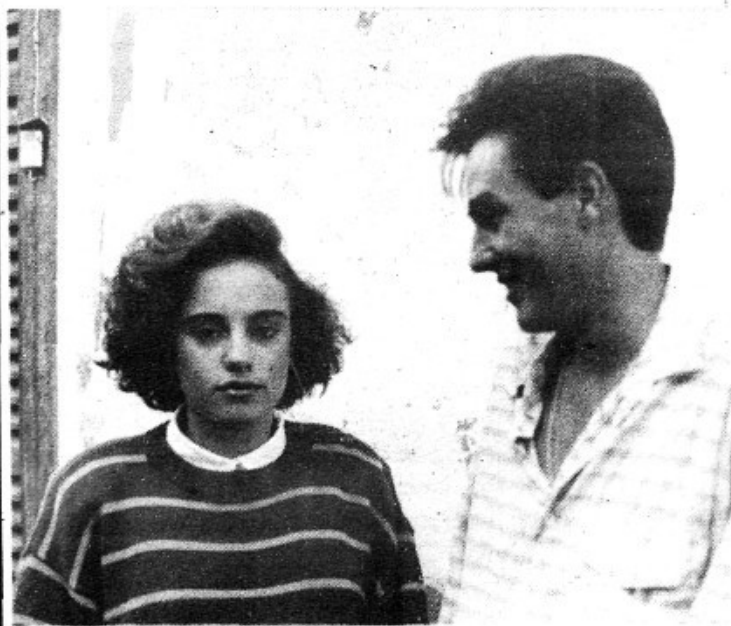
UN PLENARI PER A LA HISTORIA

Corn ja saben molts de veïnats, la premsa regional es va fer eco del ple ordinari que l'Ajuntament va celebrar el passat dia 29 de desembre, i ja suposam que sabeu què va ser la presentació d'una sèrie de propostes i una moció del grup municipal d'U.M. a la majoria que governa l'Ajuntament, formada per AP i PSOE. De les incidències i resultats en aquest mateix número trobarem més informació. Solament cal dir que tot va discórrer dins uns termes civilitzats i lògics i que el qui s'escandalitzi o ho trobi un fet anormal, és que no comprèn com és el funcionament democràtic de les entitats públiques. Més anormal és que, fins ara, no hi hagués hagut cap classe de proposta o moció. Són ja bastants anys de democràcia, fins aquest 29 de desembre. Falta de gent preparada, manca de veterania, voluntat política, etc. No és que sigui necessària, però sí clarificadora per a la població. Estàvem acostumats que totes les discussions i debats es produïssin dins les Comissions, que els Plenaris s'havien convertit en una necessitat protocolària, on es limitaven normalment a deixar constància escrita dels acords presos prèviament. I si el batle no ho explicava, quedàvem amb un pam de nas. Solament algunes intervencions d'en

Miquel Ferrà i de n'Antoni Picornell animaven els plenaris. Els fets d'aquest dimarts és possible que duguin alguns veïnats a interessar-se per la cosa municipal. Això ja seria molt important.

LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PORRERES, APROVADES

A la darrera reunió de la Comissió d'Urbanisme de la Comunitat Autònoma es varen aprovar les Normes subsidiàries de l'Ajuntament de Porreres, després de diverses rectificacions i una tramitació de més de cinc anys. Aquest acte és realment molt important per al desenvolupament integral del nostre municipi, ja que se'n regula tot el territori i s'ordena la construcció tant dins el poble com a foravila. Ara és important que es faci complir. Els nostres regidors tenen l'eina legal que ho permet. Ha passat el moment de donar la culpa als altres o a normes antiquades. Encara som a temps de posar orde. Així i tot dins foravila creim que es fan un poc massa els ulls grossos i no pot continuar essent així.

SALON ANTONIA

Perruqueria Unisex

Estilista especialitzada
en tall
i tractaments capilars

*****

C/. Cristóbal Colón, 24 - Tel. 647610

PORRERES

EL DARRER PLENARI

La proposta de crear una comissió formada per representants dels grups municipals per redactar el reglament de normalització lingüística, va ser modificada en el sentit que sigui la comissió de cultura la que ho faci. Una vegada més UM lamentà que a l'anterior plenari no s'incloués una proposta seva on hi havia un reglament. Això donà peu a conèixer el mecanisme per a la inclusió de punts a l'ordre del dia, amb una interpel·lació del regidor Bernat Bauçà (UM) seguida de debat sobre la no inclusió de punts que el grup de l'oposició volia tractar en aquesta sessió. El batle replicà que *arribam a perdre casi casi el conill, si vostès fan una proposta de vendre l'Ajuntament jo no la inclouré a l'ordre del dia*.

També dins el capítol de demandes s'informà amb un cert misteri d'un suposat projecte de creació de llocs de feina. Es digué que hi havia hagut contactes amb un agent que se vol integrar (?) dins el poble, però no es va dir qui era aquesta gent. Tot i així poguérem aclarir que hi podrien viure unes dues mil persones (a on?) i que cada cinquanta persones donaven un lloc de feina. Una cosa molt ambigua, utilitzant les paraules que varem sentir.

UM demanà un aclariment sobre el projecte d'enllaç de les carreteres de Campos i Felanitx, de la creació del Consell Local de Joventut i d'alguns clots del Camp Municipal d'Esports. Ací també ens assabentàrem de més coses, entre les quals la construcció d'una foganya i d'una xemeneia al camp d'esports sense projecte; el representant del PSOE intervingué dient que si com a responsable d'esports no ha d'estar autoritzat per aprovar-ho també haurien d'anar a la comissió informativa, i no a ell directament, les queixes dels pares quan surt aigua freda.

Als precís i preguntes continuà la llarga llista de temes presentats per UM, no els citarem tots perquè no bastaria el paper, si bé cal recordar les relatives a la no assistència de la policia municipal als partits de futbol que se juguen a Ses For-

ques. El batle creu que el tema correspon a la Guàrdia Civil; UM pensa que d'aquesta manera no es pot dirigir la circulació a la sortida.

Com dèiem al principi hi hagué coses interessants i altres no gaire suggestives. De bell nou la impressió d'una certa inoperància surà damunt l'ambient i més curiós és que les divergències que sorgeixen no tenen cap rel ideològica ni d'eficàcia. Més aviat el rebuig per part de l'oposició és vers la forma com es presenten les qüestions, faltes de la informació necessàries, però per altra banda el grup d'UM (abans UCD) ha passat vuit anys comandant a la Sala i ha tengut temps de sobres per haver adobat moltes coses que ara exigeix que facin els d'AP-PSOE a la correguda. Els dos grups tenen part de raó però cap dels dos no la té tota.

PERMISOS D'OBRES

Pregunta d'UM sobre el nombre de permisos concedits durant els darrers mesos de l'any 1987 contestada en el darrer plenari:

agost....	cap
setembre..	6
octubre...	10 (import 104.097 pessetes)
novembre..	10 (import 112.386 pessetes)
desembre..	6

Total recaptat per aquests permisos: 303.378 pessetes.

BIEL CURIAL I FRANCESC PANCUIT

**TOTA CLASSE DE FEINES DE
COMPRESSOR
POUS, CISTERNES I ALTRES**

Cooperativa, 5-7
Bestard, 8

Tel. 647869
PORRERES

MARIA MELIA
sabateria i esparteria

LES DARRERES NOVETATS
CALÇATS DE PRIMAVERA

C/ Almoina, 35 - Tel. 64 74 21 - Porreres

DAVANT LA INOPERANCIA DE TOTS, EL CENTRE DE SALUT A VILAFRANCA

El Consell de Govern de la Comunitat Autònoma, format per AP i UM (recordau que a Porreres la majoria de vots són per a aquests grups polítics), ha aprovat l'Ordenació Sanitària de les Balears. A falta de més informació hem de donar per bona la que ens dóna la premsa diària, on es veu que Porreres queda relegat al mínim: simplement una Unitat Sanitària, amb un sol metge. Mentrestant Vilafranca passa a ser el Centre Bàsic de Salut, on haurem d'acudir per a urgències i d'altres necessitats sanitàries, ja que serà un centre més complet.

I així una altra vegada els qui més ens foten són els qui treuen més vots dels porrerencs. No doneu la culpa "als socialistes", que, per part de bastants paisans nostres, és una cançoneta tan repetida com equivocada. Pensau que Vilafranca està tan sols a 14 quilòmetres en línia recta i amb comunicació directa d'autobusos d'un futur centre hospitalari comarcal, el de Manacor. I també que Porreres té més habitants que Vilafranca i els porrerencs no tenim cap comunicació directa ni amb Manacor ni amb Vilafranca.

Quina classe de consideracions han pesat sobre

aquesta tria? Tècniques o polítiques? Ho deixam a la vostra consideració.

Mentrestant, si voleu anar a institut: cap a Lluçmajor o Felanitx; els bombers igual; l'Escola de Música, si no hagués estat per unes urgents gestions d'en Jaume Martorell, ara els alumnes de música s'haurien de desplaçar a Campos. Jutjats, igual. Per què l'Ajuntament no ha presentat cap al·legació o no ha fet cap gestió per reclamar que Porreres no sigui una vegada més discriminat -que sapiguem, únicament Ses Salines, Santanyí, Ariany i Puigpunyent, n'han fet.

No sabem si encara hi ha temps de rectificar o de fer qualche gestió. Però el poble de Porreres, si mai no fa cap pressió, cada dia el fotran més. I cada dia som més pocs.

A PORRERES podeu comprar el LLUM D'OLI a:

LLIBRES BARCELO
ESTANC NUM. 3

ESTANC NUM. 1
CA'N MURTO

**PROFESSIONAL
 CONCESSIONARIA
 DELS PRODUCTES
 I TEQNQUES
 DE CAROLE FRANCK**

VENDA DE PERFUMERIA

Carole Franck
 PARIS

Juventud del Rostro
MARGARITA BARCELO

C/ Luna, 12 - Porreres

Tel. 64 70 70

MOSTRA DE BETLEMS

Un cop més l'Ajuntament ha organitzat la Mostra de Betlems, amb una participació nombrosa –devers un centenar– i amb una qualitat minoritària molt elevada. Destacaren les obres d'en Benet Mora de Ca'n Murtó, i el del Grup *Foganya*, instal·lat a l'Hospitalet. Aquesta important participació mereix una atenció especial de l'Ajuntament, amb uns premis i incentius més elevats.

Una bella tradició. Ens alegra que se celebri multitudinàriament entre els veïns.

NOVES JUNTES DE LES ASSOCIACIONS DE PARES

Les dues APA han format noves juntes directives. La del Col·legi Públic *Escola Nova* està constituïda per Jaume Garí Mora (president), Gaspar Roselló, Francesca Obrador, Francina Julià, Gabriel Tomàs, Rafael Juan, Josep Morlà, Aina Barceló, Joana M. Noguera, Carlota Pinteño i M. Dolores Alcalde. La del Col·legi *Verge de Monti-Sion*, per Damià Mora (president), Antoni Tous, Maria Forteza, Baltasar Barceló, Gabriel Barceló, Josep Julià, Joan Gornals, Francesca Palerm, Miquel Tomàs, Mateu Veny i Sebastià Vidal.

CANVI DE RECTOR

A la nostra Parròquia hi hagut relleu. Si per una part va deixar-nos Mn. Francesc Ramis, per l'altra entrà l'ex-rector de Montuïri, Mn. Bartomeu Tauler. Creim que Francesc Ramis ha tengut una estada fructífera entre nosaltres. Va dur uns aires renovadors, que molta falta feien. Modest, alegre i obert, va fer extensiva la normalitat lingüística a totes les celebracions litúrgiques i especialment a la *Semana*. Certament, una bona persona.

Del nou rector, Bartomeu Tauler, ens han arribat notícies significativament positives. Feiner, senzill, obert a la gent. Pensam que farà una labor de continuïtat interessant dins el seu camp. Benvingut.

UNA GUARDERIA RURAL EFICAC?

L'actuació dels dos guardes-jurats de la Societat de Caçadors, amb la col·laboració de l'Ajuntament, pareix que ha estat encertada, ja que han disminuït els robatoris pel camp. No totalment, això és impossible, però si a un nivell bastant baix, comparat amb la majoria de municipis. Solament la seva presència uniformada ja serveix per allunyar els elements indesitjables.

CARRERS ASFALTATS

S'han realitzat les obres d'asfaltat, a base d'aglomerat, dels carrers que faltaven. Adjudicades ja fa mesos, aquestes obres s'han fet amb retard i han estat criticades per part de la població que considera que hi ha altres realitzacions més necessàries. Recordau que és una realització aprovada per l'anterior Consistori.

ES PREPARA UN NOU LLIBRE

Catalina M. Sala i Barceló (porrerenc resident a Ciutat), disposa aquests dies la confecció d'un llibre de poemes sobre la nostra vila. L'aparició del llibre està prevista durant les pròximes festes de Sant Roc. Catalina Sala va publicar aquest passat estiu el seu primer volum *Santa Margalida al cor* i abans havia col·laborat a la secció de poesia de la nostra revista. Des d'aquí volem agrair-li que així ho fes constar a la coberta del poemari que es va editar a Santa Margalida, població on exerceix de professora d'EGB.

TOMAS BORDOY I MORA

Aquest país nostre, amic, jove periodista, antic col·laborador d'aquesta revista, ha estat nomenat director del periòdic *EL DIA de Baleares*. Encara que tard, des d'aquestes pàgines sincerament li desitjam èxit al front de les noves importants responsabilitats contretes. Enhorabona, amic Tomàs!

A la Mar Mediterrània, bressal de la Cultura de la civilitat i el desenvolupament, el Mar de Mallorca. El seu marvellós clima i privilegiada situació fan que hi creixen formes úniques i hi s'han desenvolupat com a coneguts des de l'antiquitat.

Juame Mesquida

VINYES I BODEGUES A PORRERES (MALLORCA) Tel. 971/647106

VENDA DIRECTA A LA BODEGA

NO S'HAURIA DE...

♦ adobar els moltíssims clots del camí de Montis-sion entre la carretera de ronda i el revolt de la gravera.

♦ intentar aconseguir solucions eficaces al cre-uer del Pou Nou per tal d'evitar desgràcies com la de l'accident que costà la vida a un porrerenc.

♦ donar a conèixer l'inventari de l'Arxiu Muni-cipal de Porreres, publicat el passat més de juny pel Consell Insular de Mallorca, ja que segons opinió generalitzada n'han arribats ben pocs exemplars a la vila, i encara alguns a força de pregar i pre-gar...

♦ controlar el gran nombre d'edificacions -la majoria il·legals- que surten a fora-vila com a bo-lets sense el més mínim respecte al paisatge.

♦ sancionar la persona que tira dins el camí de Son Pau (com si fos molt ample) les pedres espedre-gades.

♦ Solucionar adequadament el problema que pateix l'Escola Nova a l'hivern per manca de calefacció a algunes aules.

♦ Instalar com més aviat millor la farola que un camió va tomar a l'avinguda Bisbe Campins.

♦ Explicar per què ha dimitit la comissió de no-tables nomenada pel batle i conèixer l'informe que va prometre.

TORNEIG ESCOLAR DE PORRERES-88

Des del passat 19 de febrer s'està disputant aquesta torneig, que va ser una continuació dels Jocs Escolars, en els quals l'actuació porrerenca ha estat fluixeta enguany.

Organitzat per la secció d'escacs de l'Agrupació Cultural en col·laboració amb les associacions

EL CARNAVAL DE PORRERES

De bones intencions
tots nosaltres no en dubtam,
i de les fresses d'enguany
ha estat l'èxit clamorós.

Tots els organitzadors
s'han bolcat damunt la festa,
que la gent no degué entendre
s'acabà un poc trist
amb les carrosses enmig
i notant a faltar l'orquestra,
que en els anys endarrerits
allargava bulla i festa.

L'acabà va ser trist
quan s'apagaren les faroles.
Sa Banda tocà poques coses
i tothom se n'anà a dormir.

Vos volem felicitar
i un consell vos donaríem
si no vos haguésseu d'enfadar:
que a més de l'itinerari
la gent també ha de sebre
allà a on s'ha d'acabar.

A.R. Beltran

de pares dels Col·legis Escola Nova i Verge de Mon-ti-sion, es va decidir fer aquest torneig de prom-ció, hi va participar un total de 22 joves jugadors que representen des dels cursos Pre-escolar a setè d'EGB.

Es realitzaren sis jornades -tres a cada escola- i simultàniament es donen classes curtes per millo-rar el nivell de joc.

MATANCES A PORRERES

Es porquet que hem engreixat
amb figues i bon segó,
demà pensam matar-lo.
Tothom queda convidat.

En bon matí el matarem,
en arribar es matador;
noltros per socorrar-lo
només gatoves tendrem.

Quan estarà desxuiat,
que sa butza haurem llevada,
sa xuia serà gruixada
i, es cap, ja l'haurem llevat.

Una vegada acabat,
duran figues per brufar
i es molts d'anys llavors
hem de dar
bevent copes d'anisat.

Farem dinar i berenar
amb una sola vegada,
d'aguiat i una pellada
que de porquim tot serà.

Partiran es caçadors
armats amb ses escopetes;
jovenets i jovenetes
prepararan balladors.

Ets homos i ses senyores
no se sabran aturar
i amb manya faran rodar
totes ses capoladores.

I fent tots tanta feinada,
quan serà a prop de migdia
hauran omplit sa varia
i pastat sa sobrassada.

Es joves sempre van bé,
tant al·lotes com al·lots,
ells es binerbo i es pots
i elles canten pes carrer.

Ses dones, arromengades,
no s'aturen de xerrar
fins que acaben de penjar
a sa perxa sobrassades.

I defora, en es corral,
a sa caldera fan foc
i amb una agulla,
a poc a poc,
punyen es carroportal.

En es sopar, molta gent,
matancers i convidats;
i en ens parents i amista
s'enviarà un bon present,

ANTONI POU

FORAVILA, EL GRAN IMPAGAT DEL DESENVOLUPAMENT DE LA SOCIETAT

Fins no fa massa temps els estadistes i gent entesa en la matèria mantenien la idea que el món rural s'havia de conservar com una reserva espiritual, i per tant havia d'estar aïllat de la resta de ciutadans.

Sempre hi ha hagut gent, principalment ciutadans, que creien que la manera de viure de la pagesia no tenia res a veure amb la de la ciutat.

A causa d'això, de cada vegada era més grossa la diferència entre els qui vivien de la ciutat i els qui vivien al camp, i a quasi ningú no li interessava allò d'essència primitiva que té la vida al camp. Aquesta idea encara no s'ha perdut, però sí s'ha notat un canvi. Per altra part, el grau d'ignorància és tan alt que ni tan sols s'ha tengut la noblesa de reconèixer la important aportació de la pagesia al creixement industrial, ni el fet que gràcies a ella va ser possible pujar el nivell de vida dels altres, ja que del camp va sortir tot. Del camp sortiren els homes que avui formen la ciutat, i, fins i tot, m'atreveixo a dir que del camp va sortir el capital que va moure la industrialització.

El foravila, siguem seriosos, és ben hora que s'iguali a la resta de sectors, perquè no hi ha cap societat avançada que mantengui dos mons diferents, un dels qual es troba molt malparat, amb la renda per càpita que és la meitat menys que la de qualsevol persona que treballa en una empresa.

Ah, però això sí, el pagès no té limitació d'horari, s'han de fer les tasques camperoles quan toca fer-les. S'ha de sembrar quan hi ha bona saó i s'ha de batre quan va torrat. A la pagesia no hi ha vacances, però sí hi ha messes.

I per afegit, els partits polítics pareix que solament es recorden del camp quan fan les campanyes electorals, i tots donen les idees i solucions ben clares per arreglar allò que fa tant de temps han espanyat.

GABRIEL GORNALS

NETEJA DE VORERES

A darreries de l'any passat es varen fer netes les voreres dels camins de Sa Pedrera i de Sant Joan. Feina molt necessària perquè la brutor havia envaït la calçada -com a molts de camins del terme- tot i que no s'han acabat d'escurar bé els marges, amb la qual cosa no s'aprofita tota l'amplada del camí i suposa un perill afegit.

CANVI DE METGE

El Dr. Joan Miquel Sampol és el nou metge titular del poble, encara que ha vingut en comissió de serveis i, per tant, no té definitivament la plaça. El seu horari al Centre Sanitari és de les onze a la una i mitja. Substitueix el Dr. Rafael Mira Esteva, que estava també en la mateixa situació i que, segons sembla, continuarà residint a Porreres.

MINISOLUCIO PER ALS CREUERS DE LA RONDA EXTERIOR

La minisolució adoptada al creuer de la via de Lluçmajor no és més que això. Altres solucions han de cercar els responsables, abans que no es torni a produir un accident greu, com el que va ocórrer recentment. L'edificació que obstaculitza la visió ???

A TOTA MUSICA !

**EL MILLOR AMBIENT
DE TOTA LA COMARCA**

CA'N BATXÀ

**HAQUINARIA PER A
CONSTRUCCIO**

MOTLOS

Padre Molina, 7 y 9
PORRERES - Mallorca

☎ 647277

Balanç de les activitats realitzades per l'Agrupació Cultural durant l'any

1987

* Gener.

25: Excursió al Puig Galileu (Escorca)

* Febrer.

17: Concurs de cartells al·lusius a la Festa del Carrer de l'Almoina. Exposició al local social.

22: Bicicletada a la Roca Roja de la possessió de Son Lluís.

28: Col·laboració a l'V Festa del Carrer de l'Almoina.

- : Participació de jugadors d'escacs als campionats de Mallorca individuals, a Lloseta.

* Març.

22: Excursió a la Serra d'Alfàbia.

27: I Mostra de Cuina de Quaresma. Sopar a Mont-Sion.

* Abril.

18: Concert de música experimental (local social).

* Maig.

10: Visita a una col·lecció de ceràmiques (Algaida). Visita al *Qanat* de Son Reus.

20: S'aturen les emissions de *Porreres Ràdio*

* Juny.

6: Surt el número 31 de *LLUM D'OLI*.

* Agost.

7: Surt el número 32 de *LLUM D'OLI*.

25: Comença el IX Torneig Obert d'Escacs *Vila de Porreres*.

* Setembre.

6: Excursió: *XII Travessia del Torrent de Pareis*.

19: Acaba el torneig d'escacs.

* Octubre.

23: Comença el XV Torneig d'escacs local de Porreres.

Surt el número 33 de *LLUM D'OLI*.

24: Presentació de l'exposició *10 anys de la Unió de Pagesos*. Recital de *KATANA*

25: Visita cultural al terme de Petra (convent de Sant Bernadí, celler de Son Calò...). Visita a l'observatori astronòmic de Sencelles.

31: Projectió del vídeo *Balls i danses populars de Mallorca*, a càrrec d'Aina Samsó i Rafel Ferrà.

* Novembre.

1: Bicicletada pel terme de Porreres: possessió de Son Jordi Serra, Llarga Cova de ses Genetes.

14: Projectió de diapositives sobre la ciutat de

Marraquech.

15: Concert de jazz, bossa-nova i ragtime (local social).

28: XII Festa Pagesa.

* Desembre:

5-8: Viatge Cultural per les comarques catalanes del Ripollès, Osona, La Garrotxa, El Gironès, l'Empordà.

- Es convoca la I Mostra- Concurs de fotografia antiga.

20: Excursió al Puig de Fartàritx (Pollença)

-: S'edita un calendari porrerenc per a l'any 1988.

1988

Des que ha començat l'any, l'Agrupació Cultural ha organitzat les següents activitats:

♦ El passat dia 2 de gener, al Local Social, es va reunir un bon grapat de socis, amics i simpatitzants per assistir a la projecció de diapositives sobre el viatge a terres catalanes. L'acte va acabar amb la ja tradicional xocolatada de Cap d'Any.

♦ Els dies 23, 24, 30, 31 de gener i 7 de febrer, va estar oberta al públic, a la Sala d'Exposicions de *La Caixa*, una exposició sobre fotografies antigues de Porreres, que va ser molt concorreguda i va gaudir de gran acceptació per part dels visitants.

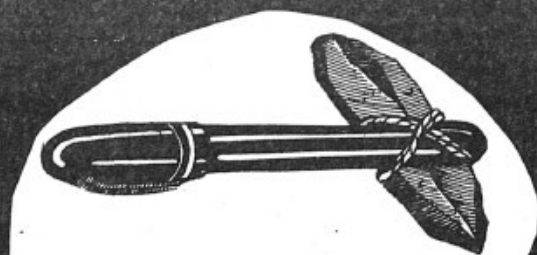
♦ Com cada any, l'Agrupació Cultural ha pres part ben decidida en l'organització de la Festa dels Darrers Dies a Porreres.

AVIS:

Com ja sabeu tots els associats el cobrament de les quotes anuals han anat agafant amb el transcurs dels anys un considerable retard, motivat per la feina que suposa la confecció dels rebuts manualment. Per tal d'evitar en el futur aquest problema hem informatitzat, en aquests darrers mesos, el sistema comptable de l'Agrupació, i així poder deixar al dia tots els comptes.

Per aquest motiu és fa imprescindible agrupar els anys 1986-1987 (que encara resten per cobrar) en un únic rebut que serà, òbviament, el doble del que era habitual i que d'aquí a pocs dies es passarà a cobrar per casa vostra. Esperam i confiam que tots els socis sabran comprendre aquesta circumstància i l'esforç que s'ha fet per millorar un tema que fins ara ha estat un dels més negatius de l'entitat, possibilitant d'ara endavant una millor situació econòmica de l'Agrupació Cultural.

NOTA: Pregam que tots els interessats que els rebuts es cobrin per banc o caixa ens ho comuniquin. Gràcies.

Pedra de toc

*L'entrada a Porreres per la carretera de Campos ha estat remodelada i eixamplada. Quedarà, en el futur, com un lloc ben espaiós i no estaria de més que s'adornàs amb alguns arbres i zona verda.

OBRES PÚBLIQUES: DESTRUCCIO PÚBLICA

El projecte que anunciava el **Llum d'Oli** de fa un parell d'anys no tindrà efecte. Els preciosos exemplars de platers que hi havia a l'entrada al poble per la carretera de Campos han estat arrabassats. Pareix que el destí d'un arbre públic és servir llenya per algun particular. Quina pobra lligó de respecte al llegat que ens han deixat els nostres padrins dona Obres Públiques sense que l'Ajuntament obre boca (tal volta amb el vist i plau?) i sense que els responsables de l'urbanisme (existeix això?) local diguin res.

Calladament ens han pres cinc arbres. Per desgràcia, en un municipi que costa tant de sembrar-ne, ens ha de preocupar molt aquesta classe d'atemptats contra el verd. Si Obres Públiques ha de fer la voravia peatonal al camí de Ciutat ja podem començar a preocupar-nos pels que queden devora el camp d'esports. D'ací a un parell d'anys ja sols seran record les arbredes que hi havia a les entrades de Porreres. Quin contrast amb tants de pobles europeus o, sene anar més enfora, de l'Estat Espanyol i, fins i tot, de Mallorca.

JOAN BARCELO

III SOPAR-CONCURS DE CUINA DE QUARESMA

DIVENDRES, DIA 18 DE MARÇ A LES 9 DEL VESPRE
MENJADOR I CUINA DE L'ESCOLA NOVA

ORGANITZEN:

AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES I ASSOCIACIO DE PARES D'ALUMNES DEL
C.P. ESCOLA NOVA.

INSCRIPCIONS:

TEIXITS MARGALIDA SALLERAS, C/ ALMONA, 8
FRANCISCA MORA (ESPARTERIA), C/POU FLORIT, 102
O AL TEL. 64.73.75

FINIS DIA 15 VESPRE

APUNTAU-VOS AVIAT. INSCRIPCIO LIMITADA

PREU DELS TIQUETS: PARTICIPANT.....GRATUIT

ACOMPANYANT.....500 PTS.

ALTRES.....1000 PTS.

BASES: CADA CONCURSANT HAURA D'ELABORAR UN PLAT PER A CINQ
PERSONES - EL VEREDICTE SERA PER VOTACIO POPULAR - 10 PREMIS AMB
ORMEJOS DE CUINA

AGROQUÍMIGS I ADOBS
BIEL GORNALS

C/PASSARATX, 116
TEL. 64.79.42
PORRERES

DISTRIBUIDOR: LAINCO S.A.,
E.R.T. FITOS, SHERING I ALTRES PRODUCTES ESPECÍFICS

EL VIATGE DE L'AGROPACIO CULTURAL PER LES COMARQUES CATALANES DE L'OSONA, EL RIPOLLES, LA GARROTXA, EL GIRONES I L'EMPORDA.

5-XII-1987. Una ruta històrica molt gastronòmica.

Passaven uns minuts de les vuit del matí quan el vaixell, que s'havia mogut ferm dins la mar, arribava al port de la Ciutat Comtal. I hi venia l'expedició de l'Agrupació Cultural amb l'objectiu de conèixer alguns racons de Catalunya. El dia es presentava gris, quasi amenaçant pluja. En total devíem ser 30 expedicionaris.

Ja a l'autocar, travessàrem gairebé tota la ciutat per tal de veure alguns dels seus indrets més representatius: Les Rambles, la Plaça de Catalunya, la Diagonal...

La primera aturada va ser a Vic, capital de la comarca d'Osona. Els dissabtes s'hi celebra mercat, el qual constituï un vertader atractiu per a tots nosaltres. Entre d'altres coses calia veure a les restes de murades aixecades en temps de Pere el Cerimoniós, el temple romà (inici del segle II), el castell dels Montcada, l'Hospital de la Santa Creu (segle XIV), la plaça del Mercadal -és a dir, l'espai que expressa per antonomàsia la vocació de Vic com a centre comercial de la comarca-, la Casa de la Ciutat, el Museu Episcopal -en el qual destaquen les sales d'art romànic, d'art gòtic i la que conté records personals de Mn. Jacint Verdaguer-, i la Catedral -originàriament romànica: cripta, campanar i restes de claustre- en la qual prenen un paper fonamental les pintures murals de Josep M. Sert.

Ben aviat topàrem amb el riu Ter, que seguïrem, de moment, fins a Ripoll, capital de la comarca del Ripollès. El paisatge era molt bell, pertot arreu hi havia aigua (havia plogut molt els dies anteriors) i les fulles groguenques dels arbres, amb el sol, adquirien una tonalitat preciosa, pròpia dels dies de tardor.

Faltava un quart per la una quan arribàrem a Ripoll, i sense perdre ni un minut ens dirigírem al monestir de Santa Maria. Hi poguérem contemplar el magnífic programa iconogràfic de la seva façana (avui salvaguardada per vidres), el claustre romànic, així com les sepultures de Bernat Tallaferro, el comte Guifré el Pelós i Ramon Berenguer IV, tots ells personatges ben vinculats a la història de la Corona d'Aragó.

Vàrem dinar als afores de la població, ran de la carretera que va de Ribes de Freser a Puigcerdà. El restaurant es deia *Ca'l Gall*. Menjàrem molt bé:

embotits de tota mena, graellada de carns, crema catalana i tot regat amb vi de Capmany.

Ja èrem a les estribacions pirinenques i la neu es divisava al cap damunt de les altes muntanyes. A dir veritat, no feia fred; el dia s'havia compost. Vàrem continuar a la vora del riu Ter.

A devers deu quilòmetres trobàrem Sant Joan de les Abadesses, poble situat a set-cents setanta-cinc metres d'altitud. Tot d'una ens dirigírem cap al cèlebre monestir fundat el 885 pel comte Guifré el Pelós, que sens dubte és un dels més bells exponents de l'arquitectura romànica catalana. Hi destacàrem el grup escultòric en fusta policromada de l'època romànica, el sarcòfag de Miró, el retaule en pedra de Santa Maria la Blanca, el claustre gòtic... i també el pont romànic sobre el riu.

I encara ens acompanyaria el riu Ter fins a Camprodon, ja molt a prop de la frontera de França. Camprodon és una ciutat plena de vida, amb molt de turisme i amb botigues i comerços de molt bon veure. Començava a fosquejar i sols vàrem veure el preciós pont medieval sobre el Ter (punt on conflueix un altre rierol). A la botiga *Ca'l Xec*, carregàrem d'embotits i de galletes, producte que a través de les marques *Birba* i *Pujol* és conegut arreu com a representatiu d'aquesta vila. A l'autocar hi carregàrem un porc sencer.

Vàrem tornar uns quants quilòmetres enrere, fins a Sant Pere de Segúries, per prosseguir a través de la carretera 153 que discorre per la Vall de Bianya, carretera plena de revolts, que ens portaria per aquesta zona muntanyosa cap a la capital de la comarca de la Garrotxa: Olot. Ens acollírem a l'Hotel Montsacopa, nom d'un dels volcans olotins. El vespre donà lloc a qualcú a fer el *motorista* i la vetlada alguns l'allargaren amb bastant de *marxa*.

6-XII-1987. Volcans i embotits.

Olot compta amb uns 25.000 habitants i s'alça 433 metres sobre el nivell de la mar. No hi queden gairebé restes de la ciutat medieval, com a conseqüència dels efectes d'un terratrèmol de 1427-1428. Als voltants es troba la zona volcànica d'un alt interès, no sols panoràmic i paisatgístic, sinó molt més

geològic. En ferem un complet recorregut acompanyats per un jove geòleg olotí, les explicacions del qual varen ser de vertader interès. Començarem per la Fageda d'En Jordà, espai natural que recobreix la superfície de la gran colada de lava que va emetre el volcà Croscat uns desset mil anys enrere. Allò que fa excepcional la Fageda és la baixa altitud per a contenir un nombre tan alt de faigs. Registra una atenció especial des del punt de vista botànic. Durant el recorregut varem poder observar les graderes d'alguns volcans, pujar i entrar al cràter del volcà de Santa Margalida (una ermita presideix el bell mig del cràter) i contemplar una excel·lent panoràmica amb el mític Canigó, a fons, ben nevada.

No molt lluny d'Olot, a la Vall de Bas (terres escenari de greus conflictes socials durant les revoltes de remences del segle XV), pararem una estona a Hostalets d'En Bas, poblet que guarda unes característiques balconades de fusta a les seves cases.

A Olot, abans de dinar, encara tenguérem temps de visitar el Casal dels Volcans, que allotja l'estació sismològica, exposicions, biblioteca i arxiu sobre vulcanologia, organitza camps de treball sobre protecció de la natura, etc. i el Museu Comarcal, en la seva secció d'art i etnologia, ubicat en un antic hospici.

La vila de Besalú (uns tres mil habitants), és un dels més monumentals conjunts històrico-artístics de Catalunya. Hi varem fer una passejada pels llocs més interessants, com el monestir de Sant Pere, romànic (hi ha tot un conjunt d'esglésies d'aquest estil), els pòrtics del carrer de Tallaferro, Plaça Major, call jueu, banys jueus... però sobretot crida l'atenció l'impressionant pont sobre el riu Fluvià, per les grans dimensions, pel seu interès arqueològic i pel seu pintoresquisme.

El lloc o estany de Banyoles té forma de vuit i és d'origen tectònic. Hi neix el riu Terri. Ja era tard i no varem poder fer una volta pel seu interior amb la *golondrina*. Unicament el varem des de dins l'autocar. De passada varem poder veure així mateix l'església romànica de Santa Maria de Porquerres. No gaire enfora ens esperava la ciutat de Girona i també l'Hostal-Residència *Peninsular*.

7-XII-87 Sant Pere de Rodes, la sorpresa.

Devers les nou del matí del dilluns era la sortida cap a les terres de l'Alt Empordà. Fins a prop de Verges (d'on és oriünd el cantant Lluís Llach) continuarem el camí paral·lel amb el riu Ter.

L'Escala és una vila marinera típica de la Costa Brava nord. Mentre uns feien una volta pel moll. Altres, aprofitaven per berenar a base de pa amb tomàquet i anxoves, que són molt famoses en aquest indret.

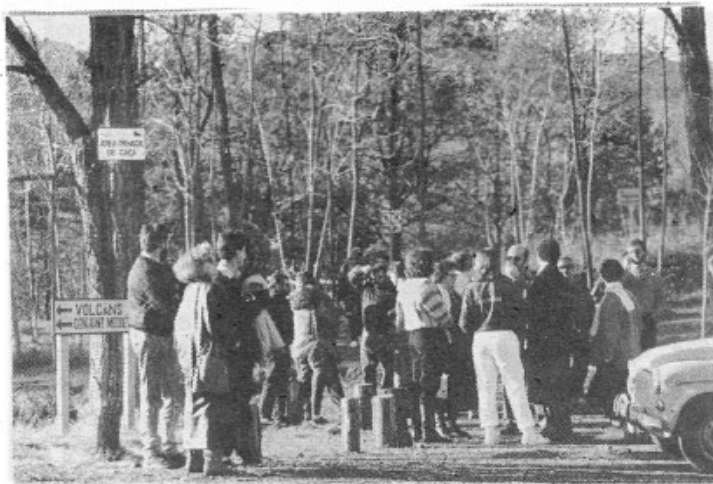
Com que era dilluns no varem poder visitar les ruïnes de les dues vegades mil·lenària ciutat d'Empúries ni tampoc l'interessant Museu Monogràfic de les Excavacions.

Vorejant el golf de Roses travessàvem una zona d'aiguamolls (hi desemboca el riu Fluvià) on encara en algun racó, com a prop de Sant Pere Pescador, es cultiva l'arròs.

Més cap al Nord s'arriba a Castelló d'Empúries, capital del que fou comtat d'Empúries medieval. Varem fer un breu recorregut que ens portà a veure especialment l'església gòtica dels segles XII-XV, molt notables per la torre romànica, la portalada esculpida en marbre i el retaule gòtic realitzat per V. Borràs el 1485; l'antiga llotja de mar; el palau comtal, avui Casa de la Vila; el pont de set arcades sobre el riu Muga i restes de murades.

La següent visita es va retre a Roses on dinàrem. A simple vista queda ben poca cosa del seu interessant passat quant a arqueologia i monuments, doncs l'impacte del turisme (especialment a la urbanització d'Empúria Brava) ha malmès el paisatge i hi ha deixat grans blocs de ciment. Els habitants de l'antiga colònia dels rodís ben segur que no la coneixien.

Una bona amanida, musclos i botifarra amb monges a més de crema catalana, va constituir la menja del dia. Això sí, tot regat amb vi de la zona.

Palau, Pau i Vilajuiga són tres poblets situats al peu de la Serra de Roda, que es capfica a la Mar Mediterrània en el Cap de Creus. Des de la darrera població (que comptava amb una important comunitat jueva, de la qual resta la sinagoga), varem començar a pujar cap al monestir de Sant Pere de Rodes. Les muntanyes estan molt desprovistes de vegetació per l'acció dels vents que bufen des de la mar (en especial la Tramuntana), però molt més per l'acció de l'home, que durant anys i més anys les ha cultivades en el marc del senyoriu monàstic. Encara es poden observar molts espais en disposició de marjades per a un millor aprofitament de les terres.

En aquells moments s'havia ennegulat força. Les ruïnes del monestir semblaven moure's en un ambient ple de misteri que s'agreujava amb la presència d'una espessa boira. Davant aquestes circumstàncies molts tenguérem un record, encara que llunyà, per algunes escenes de la novel·la *El nom de la Rosa*.

El viatge . . .

Aquest antic monestir benedictí és un dels més justament famosos a Catalunya per la importància del conjunt arquitectònic i per la seva situació privilegiada dominant la península del Cap de Creus i el golf de Lleó, així com la badia de Roses al complet. A baix, quan la boira s'esvaï, aparegueren els pobles del Port de la Selva i Llançà. El conjunt de l'edifici (església, torres, claustre...) impressiona de veritat. Actualment està en procés de restauració sota els auspicis del Consell d'Europa.

De retorn cap a Girona, ens aturarem a Peralada, vila d'uns dos mil habitants, on cal destacar el Palau dels Rocabertí, comtes de Peralada (edifici gòtic del segle XIV, que conté una molt notable Biblioteca i Museu). Avui alberga el *casino*. Els vins d'aquesta població són famosos pertot arreu i, malgrat que les sis de l'horabaixa no sigui hora potser (?) de beure segons quins vins, ho va ser per tastar el xampany i el marc de xampany, quasi aiguardent.

Figueres (25.000 habitants) és la capital de la comarca de l'Alt Empordà. Hi restarem una bona estona. Mentre un grup es dedicava a anar de compres, un altre grup, més reduït, varem dedicar el temps a veure el Museu Dalí (per defora perquè estava tancat), que abans era Teatre Principal, situat prop de l'església arxiprestal de Sant Pere. Aquest Museu constitueix la major atracció de la ciutat per als turistes de fora. La ciutat és molt activa, amb molts i bons comerços. En un dels carrers ens cridaren l'atenció unes rajoles penjades a la façana dels establiments comercials en les quals els dibuixos i frases que rimaven explicaven les característiques de la botiga en qüestió. Al passeig de la Rambla s'aixeca el monument a Narcís Monturiol, inventor d'un dels primers submarins i fill il·lustre de Figueres. No varem visitar, evidentment, el castell de Sant Ferran, construcció famosa, situada als afores de la ciutat on va morir el 1810 l'heroic defensor de Girona Alvarez de Castro i on, actualment, està empresonat el coronel Tejero.

Devers les nou del vespre arribàvem a Girona.

8-XII-1987 Adéu a l'Empordà.

De bon matí, quan la lluna encara no s'havia colgat ni havia sortit el sol, alguns membres de l'expedició varem decidir fer una volta per la part antiga de Girona. Eren les set i mitja. La ciutat era buida, silenciosa i tot plegat li conferia un aspecte agradable i tranquil. No varem poder entrar a cap edifici però així i tot poguérem observar la catedral, la casa de l'almoïna, els banys àrabs, el call jueu, el convent i plaça de Sant Domènec, Sant Pere de Gallicans, Sant Feliu, etc. També varem recórrer un tros de l'anomenat passeig arqueològic. Des d'un dels ponts de vianants que travessen el riu

Onyar contemplarem les façanes policromades que es reflecteixen en les aigües del riu. En conjunt, el racó té el seu peculiar pintoresquisme.

Deixarem Girona devers les nou i quart, després d'haver berenat. Varem passar per Púbol, població de records dalinians, per arribar més tard a la capital de la comarca del Baix Empordà: la Bisbal d'Empordà. El seu nom primitiu fou Fontanet, però com a conseqüència de ser residència dels bisbes de Girona canvià el seu nom per l'actual. La majoria de nosaltres, tot d'una, ens varem dirigir a les moltes botigues on venen ceràmica, la qual té un cert renom. Llavors, fent una volta per la població, poguérem contemplar el castell, restes de murada, l'antic pont sobre el riu Daró, les *voltes*, així com carreres i placetes típiques del casc antic. I també bastants d'escrits independentistes.

Si haguéssim comptat amb més temps, no hauríem deixat de banda, coma a mínim, quatre indrets ben interessants d'aquells voltants: el conjunt arqueològic del poblat ibèric d'Ullastret i tres petits pobles que es conserven amb un complet ambient medieval: Cruïlles, Vulpallac i Peratallada. No obstant, perquè ens venia de pas, així mateix ens varem aturar a visitar Pals, poble totalment restaurat i que constitueix un enclau gòtic únic.

Torroella de Montgrí és una de les viles empordaneses de més tradició històrica i la presideix un castell (s. XIV) des de dalt d'un turó.

L'Estartit és un lloc d'estiu que té ben davant les illes Medes. Sobre l'illa més gran de l'arxipèlag es divisava un far. Com a nota curiosa val a dir que a la sortida de missa just davant l'església, un grup de persones ballaven la sardana al compàs de les notes d'una cobla. L'escena va resultar ben simpàtica.

Després de dinar ja li envelàrem directament cap a Barcelona. Va anar bé que no trobàrem embussos propis del retorn d'un pont llarg. Un bon grapat va quedar a l'aeroport per agafar l'avió de les 19'30 h. i els altres, havent deixat l'equipatge a la consigna del port, varem passejar-nos per la Ciutat Comtal fins a l'hora de retornar al moll i pujar al vaixell.

*Sa llenya de sa vorera
és molt bona per fer forn,
per fer foc a sa caldera,
i fa bona calivera
per torrar un tros de llom.*

Jaume Rosselló

M'havia aixecat dematinet, dues grapades d'aigua per la cara, altre temps hauria agafat un paner o una senalleta, idò no: som agafat dues bosses de plàstic, de la darrera vegada que vaig anar a *Continente* (ple de productes naturals i sanitàriament controlats, emperò si res vos fa mal, és que no estàveu en condicions de menjar). Ja he agafat els atepins i cap a la pleta gran dels Riquers, La Rota dels Xibel·lins, el Mitjà llarg, el Pinar Pelut, i turons i comellars, quan guipava un redol d'alzines, m'hi atensava per tal de trobar-hi aquelles gírgoles blanques i fortes que cada una feia mig quilo, mol·sudes i sanes; de passada mir per les estepes, de fet no deix res per verd, bardisses i marges, on se puguin ajoquinar redols de cames seques, o xaragalls a prop d'un revell per si hi ha peus de rata, mentre em pos un brot de mata llenyisclera a la boca per assaborir més fortament el bàlsam del boscatge tan complex i variat, aromes de romaní i ruda, menta salvatge i fonoll, olor de terra banyada, olor d'esclata mallorquí. Tant el gust de la fruita mallorquina com l'accent de nostra manera de xerrar en mallorquí, parla vernacle i materna (ta'teix no és

com el d'allà deçà la mar), i el cor em fa un tup-tup atropellat... just a baix d'una estepa negra, que tan coquetament es deixa abraçar per una carritxera amb sensualitat, una carritxera esponerosa, gràcil i ufana, i de tal unió sembla que en surt un esclata-sang pubil, no n'hi ha d'altre en tot el redol, sa, com el call de la mà de gros, mig tapat per una mica de fullaca d'estepa i pi; quan m'acallava per collir-lo, he colombrat a darrera una mata grossa, un *fertarrix* de branques seques rompudes d'un vell pi allargat en terra, mort talment un guerrer gegantí i centenari, vençut a traïció, el matà un llamp amb un cop de verga de foc encara li veuen l'esqueix.

Veient aquella llenyada m'he recordat d'una conversa que vaig tenir amb l'amo en Joan Trobat Estelrich, que feu de llenyater molts d'anys, servint a tots els forns de Porreres tota la llenya que cremaven. L'amo en Joan va néixer l'any 1907, fou son pare Rafel Trobat Bover i sa mare, Maria Barceló Estelrich. A vint-i-cinc anys comença a anar de llenya. Ara, així com un travessa les garrigues i veu el cabal de tió i ramutxalla que se perd i se potdreix pertot, tantost ve a la memòria aquell feinejar d'ahir, que mai més ja no tornarà a ser-hi.

En espipellades passades, esbrinarem feines de forn i de forners, i així com se deia que sense sang no fan botifarrons, més certament se podria dir: *sense llenya no fan forn*.

**Especialitat en pastisseria
salada i dolça**

Per a les seves festes i celebracions **FORN CA'N MIQUEL**

Carrer de l'Almoina, 22

PORRERES

(ve de la pàgina 13)

Tenint en compte que existien a Porreres nou forns en total, podem suposar que per mantenir aqueixs forns de llenya era precis tragar-ne ferm, sabent que cada dia se feia forn (com se deia el fet de posar el forn a la temperatura adequada per coure pa o per torrar ametles o per coure coques. Forn de pa, forn de torrar, forn de coques.

Me conta l'amo en Joan Trobat que quan esmotxaven posaven per condició que se n'havien de dur la llenya. Podeu fer comptes quin tragi feia sabent, com conta ell, que esquinçava seixanta cavallons cada any, un parell de feixos de càrritx suficient per lligar els sementers d'una possessió gran.

Traginant llenya, l'amo en Joan Trobat, pujà una llocada de vuit infants (cinc nins i tres nines), comprà una vegada la garriga de Sa Bastida, Es Riquers i Es Tast. Un feix solia pesar de quinze a vint quilos, ell el comprava a deu cèntims i el venia a cinquanta, de manera que de deixar-lo, fermar-lo i tragar obtenia un benefici de quaranta cèntims. Els valors repartits solien ser: una peça de deu cèntims per al senyor, deu per al qui tallava i vint per al qui feia el feix i traginava.

Quan començà traginava amb un carro curt i carregava vint feixos. Més tard féu un carro llarg i hi posava fins a quaranta feixos. Era l'any 1936 quan féu fer un carro més gros an es Cunyo; el fuster Bernat Xamena *Pelleter* li serrà l'escala; tenia cinc metres de llarg, amb quatre capcinals i vuit maimons i per guanyar altura, o sia perquè fos més baix, posà l'escala davall el fusell. És clar, anant per terrenys que res tenien a veure amb l'asfalt (vull dir, plens de sotrac, caprecs i clots de tota mida que feien fer recalcades al carro), així com més baix era, més poc perill hi havia de girar el carro i, així i tot, el girà unes quantes vegades.

Me conta l'amo en Joan que una altra vegada com-

prà a un tal Bastard de Campos la garriga de Sa Maimona, i li comprà a dos cèntims el feix. Aleshores duia llenya a set forns. Recorda que els darrers feixos que duia abans de retirar-se, els venia a dues cinquanta, i d'això en fa desset anys, o sia que era per l'any 1971.

Va tenir en Païssa de Campos a fer feina amb ell a Míner i li donava tres duros i dinar.

Quan davallava amb el carro carregat, compost i fermat i amb un sotrac tot se n'anava a fer punyetes, el carro girava i la bèstia queia, no hi havia més que no enfadar-se, desjunyar, desfer i desfermar el viatge, descarregar, posar el carro bé, tornar enganxar, carregar de bell nou, fermar i tornar partir. Això, que és tan bo de dir i tan mal de fer, l'amo en Joan em diu que era el que li donava més resultat. Oh! si se tenia en compte aquesta filosofia tantes de vegades en la vida per tal de saber tenir paciència, que més s'aconsegueix callant i fent que en totes les discussions, plets i xerremques explicatives o desorientadores, de cent mil secretaris o missers que en el món hi pugui haver.

Me queda molt per dir-vos de la xerrada que férem amb l'amo en Joan. I, certament, que parlar amb ell és guaitar dins el passat quiet i tranquil on reposen tantes d'anècdotes i fets, senzills però interessants, pel que tenen d'història.

Si trobau que posem forquetes i deixem el carro carregat de pinassa i anem a dinar *noltros i sa mula* i, en haver descansat junyirem de bell nou i partirem amb el viatge.

En el pròxim *Llum d'Oli*, si m'acompanyau, ajudarem l'amo en Joan per tal que tenga bon viatge. Endemés parlarem, si Déu vol, d'uns aclariments respecte al darrer escrit d'*Espipellant els anys* referents a la Filharmònica. Molts d'anys.

Fins en tornar-hi.

CA NA
MARGALIDA

PERFUMERIA

JOYERIA

Carrer L'almoïna N° 34

Telefon 64 70 67

PORRERES-Mallorca

LLUM D'OLI

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres.

D.L. PM 76/1.979

Redacció/Administració/Publicitat: Carrer de l'Almoïna, núm. 67-1er. Porreres Mallorca.

Preu subscripció: 500 pessetes (un any)

Edita: AGRUPACIÓ CULTURAL DE PORRERES

Els articles publicats reflecteixen únicament l'opinió dels autors.

Impressió en offset

COORDINACIÓ: Joan Barceló, Vicenç Mari i Joan Melià.

REDACCIÓ: Francesc Llinàs, Maria Barceló, Joana Mora, Jaume Rosselló, Ferran Ribas, Margalida Barceló.

COL·LABORADORS: Foto Vidal, Ramon Rosselló, Antònia Ordinas.

QUÍMICA PERILLOSA EN ELS ALIMENTS

Per conservar els aliments els fabricants hi afegeixen productes químics. Alguns d'aquests ingredients s'ha demostrat que són altament nocius per a la salut. Així i tot a l'Estat Espanyol se'n segueixen usant alguns de tòxics que a la Comunitat Europea han estat prohibits. Si vos hi fixau podreu veure que els productes fabricats per a l'exportació no en solen dur.

Tots els productes d'alimentació envasats i begudes han de dur una clau internacional a les etiquetes, taps, etc. El consumidor en general en desconeix el significat. Els *Laboratorios Andreu* ha fet pública la següent llista d'aquests aditius, conservants o colorants, que poden ser perjudicials per a la salut.

**** cancerigen *** perillós ** a evitar
* sospitosos (en blanc) inofensiu

E100	E170	E231*	E309*	E408
E101	E171**	E232*	E310	E410
E102***	E172*	E233*	E311***	E411
E103***	E173**	E236***	E312**	E412
E104*	E174	E237***	E320***	E413
E105***	E175	E238***	E321***	E414
E106	E180**	E239***	E322	E415
E110***	E181***	E240***	E325	E420
E120***	E200	E241***	E326	E421
E121**	E201	E250***	E327	E422
E122**	E202	E251***	E330****	E440**
E123***	E203	E252***	E331	E450****
E124***	E210**	E260*	E332	E460
E125***	E211**	E261*	E333	E461
E126***	E212**	E262*	E334	E462
E127***	E213**	E263*	E335	E463
E130***	E214**	E270	E336	E464
E131***	E215**	E280	E337	E465
E132	E216**	E281	E338**	E466
E140	E217**	E282	E339****	E470
E141*	E218**	E290	E340**	E471
E142***	E220****	E293	E341**	E472
E150****	E221***	E300	E400**	E473
E151*	E222***	E301	E401**	E474
E152	E223***	E302	E402**	E475
E153*	E224***	E303	E403**	E477**
E160	E225***	E304	E404**	E480**
E161	E226****	E306	E405**	E481**
E162	E227***	E307*	E406	E482**
E163	E230****	E308*	E407****	E483**

Mujer:

- Vigile su salud
- Hágase un chequeo ginecológico

ES UN CONSEJO DE
LA ASOCIACIÓN ESPAÑOLA CONTRA EL CÁNCER
JUNTA PROVINCIAL DE BALEARES

Solicítelo gratuitamente al Tel. 23 01 49

NOTICIARI

ELS REIS D'ORIENT

La cavalcada dels Reis d'enguany manté la regularitat dels darrers anys, les tres carrosses, els tres camions de juguetes. Això sí, ben enramats. L'estrella d'orient davant, amb l'acompanyament de la Filharmònica i uns patges i reis ben caracteritzats. Un bon parlament del Rei Baltasar, que va alegrar les nombroses persones presents a la Plaça i un ordenat repartiment d'obsequis. Potser anirien bé unes bengales i que es repartissin caramells des de la cavalcada. Per ventura els regidors, no hi han pensat, però és una mesura que hi fa falta.

La representació d'*Els reis* pel grup *Foganya*, duit a terme el dia 6 a l'Església Parroquial, va ser seguida amb interès i simpatia pels porrerencs que la presenciaren.

La festa de cap d'any, celebrada al Lloc Sagrat, va ser igualment multitudinària, encara que la gent ben aviat s'espargís.

MOLT BREU

♦ El Grup *Foganya* va participar als carnavals de Felanitx i Viutad. Aconsegüí el tercer premi, de 50.000 pessetes, a la rua de Felanitx.

♦ El dia de la Jaia Corema serà enguany el 3 de març. Se farà la cerimònia de confessar i sentenciar la Jaia Corema i el Jai Carnal patirà la fúria infantil, que tradicionalment l'esbutza abans de tocar en terra.

♦ Es construirà una sala d'activitats i actes per a la joventut al Quarter Vell. El seu projecte i pressupost varen ser ja aprovats a una plenària de l'ajuntament.

♦ Pres s'obrirà a Porreres un Supermercat. Es tracta d'una sucursal d'Es Rebost i s'instal·larà a l'antic Molí d'En Coves.

Inmobiliaria

ASSEGURANCES
COMPRA-VENDA
LLOGUERS
TRASPASSOS
COMPTABILITAT
ASSESSORIA LABORAL
I FISCAL

B. Morro

Navarra, 5 - A - 2.º - 1.ª Tel. 71 16 47 PALMA

EL NOSTRE PASSAT PLUJA D'ALTRE TEMPS

Moltes coses s'han dit sobre si plovia més o no en temps enrere o sobre les irregularitats en els cicles pluviomètrics en èpoques passades. La veritat és que resulta difícil donar, de manera exacta, resposta a les moltes preguntes suscidades al respecte ja que molt sovint manca la documentació adequada. A més, la tasca implicaria un buidat sistemàtic i exhaustiu de documents i més documents. Una dada sola, encara que interessant, no passarà de ser simplement curiosa.

I és en aquest aspecte que em crida l'atenció la dada següent, de la qual -en principi i sempre pretendre arribar a afirmacions absolutes, es pot deduir que en la primera meitat del segle XV en el terme de Porreres la pluja devia ser més quantiosa com per arribar a suposar l'energia motriu d'un molí.

Així, els hereus de Bernat d'Olms, donzell, paguen 8 sous al Reial Patrimoni per la festa de Tots Sants, any 1437, en concepte de cens per la llicència obtinguda de poder construir un molí d'aygues ploivals a la alqueria que ha a Porreres (A.R.M., R.P. 433, f. 65v.)

Maria Barceló i Crespi

VOLEU SUBSCRIVIR-VOS A "LLUM D'OLI"? SOU SOCI DE L'AGRUPACIO CULTURAL?

Nom i cognoms.....
Domicili.....
Població.....
Província.....Telèfon.....

- ☐ M'interesa esser soci de l'Agrupació Cultural de Porreres
☐ Em voldria subscriure a "LLUM D'OLI" per un any (500 pessetes)
☐ Som soci, però vull fer una quota voluntària de..... pessetes a la Revista

☐ Efectiu ☐ Taló Bancari ☐ Domiciliació bancària

Data.....
Signatura

Marcau amb una X el que interressi.
Envii aquest cupó a AGRUPACIO CULTURAL DE PORRERES. Carrer de l'Almoina, no. 67. PORRERES (MALLORCA).

POESIA JOVE

MA TERRA

(A tots els qui treballen
perquè la nostra llengua es-
tigi més arrelada dins el
poble).

El qui coneix el secret
de l'arbre pintat,
el qui sap
de la rosa mística
el qui coneix els secrets del vent...
...sap què és comprensió.
Ma terra està llunyana
mon cor torna petit
la tendresa s'aflonja
perquè, de solitud, n'està plena
d'obscuritat enrevoltada
de sensacions inacabables
d'il·lusions mai complertes
perquè ca nostra
no ha de tornar petit
i el món gran,
perquè l'absència
no es begui l'essència
perquè...
qui sap si...
coneix el secret
de l'arbre pintat,
sap de la rosa mística,
coneix els secrets
del vent...

M.Magdalena Picornell Vaquer

NOVA CAMPANIA D'EXCAVACIO

AL POU SALAT

El mes de febrer s'han tornat iniciar els treballs de netejar i excavació del poblat talaiòtic del Pou Salat. És la segona campanya que s'hi realitza, dirigida per Gabriel Pons, llicenciat en història. El pressupost d'aquesta nova empena és d'unes nou-centes mil pessetes. Fins ara han aparegut noves habitacions així com materials prou interessants.

Sembla ser que la part excavada devia estar dedicada a taller o factoria. Donat el poc espai disponible a l'hora de redactar aquesta nota d'urgència, no podem més que remetre-us al proper número de LLUM D'OLI, on trobareu més informació.

Entrevista amb Gabriel Sorell, president del Club Colombòfil Porrerenc

Quan arribarem a un magatzem de Gabriel Sorell, actual president del Club Colombòfil i membre de la Federació Balear, engabiaven els coloms per anar a fer un entrenament, els quals es fan dins l'illa.

- De quan ençà et dediques als coloms?
- Som colomista des dels onze anys.
- Quants d'anys té el club?
- El club du cinquanta-dos anys funcionant, emperò va estar tretze anys sense participar a cap competició. Ara fa sis anys que tornam competir.
- Quants de socis sou?
- Tenim vint socis. Quinze competeixen i la resta o tenen coloms o són socis col·laboradors.
- Quants d'anys fa que presideixes el club?
- Ara fa tres anys, en segon mandat. Ho vaig ser també fa vint-i-cinc anys.
- Quines diferències veus d'ara a fa vint-i-cinc anys?
- Fa vint-i-cinc anys, les competicions eren més locals; vull dir que no hi havia coloms estrangers. Avui per avui és molt fàcil aconseguir un colom estranger.

- Com ho fan per entrar al club?
- L'entrada és lliure i, endemés, tots els socis ajuden al nou amb un lot de coloms.
- Com manteniu la societat?
- Amb un sorteig anual, que sol ser d'un porc

LES MES CONEGUDES. LES MES ACTUALS
I TAMBE LES MES SELECTES MARQUES

ROBA ESPORTIVA, TEXANS

Elegància i estil de vestir
propis

CANA JERONIA MOLI D'AIGO

C/ Almoina, 18. Tel. 64 73 02
PORRERES

gras; la col·laboració anual d'un lot de coloms que mos regala el *gran colomòfil català*. Víctor Gallení Mari; Una aportació simbòlica de l'Ajuntament; i, finalment, les quotes dels socis, que són de 1.200 ptes. per cap.

- *Quines altres activitats feis?*

- Col·laboracions amb l'Ajuntament a l'Encontre, Sant Roc i la Fira. També col·laboram amb les exposicions regionals que organitza la Federació Balear.

- *Costa molt de mantenir un colom?*

- Teòricament 120 ptes. per dia. A la pràctica les hores són incomputables.

- *Fa més d'un any que parlàveu d'un nou local social. Què ha passat?*

- L'anterior consistori va prometre cedir-nos un lloc al Camp Municipal de *Ses Forques*. Fa dos anys que hem presentat els plànols i el pressupost, però encara no han contestat. Emperò l'actual batle i el regidor d'Esports, Miquel Ferrà, ho volen tornar dur a l'ordre del dia.

- *Com és que molts de colomistes se queixen dels caçadors?*

- Les queixes no van dirigides als caçadors, sinó contra els *escopetes* que sense respectar la llei tiren sense tenir en compte el valor que pot tenir un colom missatger per al seu criador.

- PLA DE VOLS. TEMPORADA 1988		
Dia amollada	Lloc	Modalitat
23.01.1988	Eivissa	Social
30.01.1988	Eivissa	Social
06.02.1988	Eivissa	Social
13.02.1988	Eivissa	Social
20.02.1988	Eivissa	Social
27.02.1988	Eivissa	Social
05.03.1988	Alcoi	Velocitat
09.03.1988	Eivissa	Social
12.03.1988	Alcoi	Velocitat Esp.
19.03.1988	Alcoi	Velocitat Reg.
26.04.1988	Alcoi	Velocitat Reg.
30.03.1988	Eivissa	Social
01.04.1988	Puertollano	Gran Fons-Bodes d'Or
09.04.1988	Valdepeñas	Fons Regional
16.04.1988	Alcoi	Velocitat Reg.
23.04.1988	Baza	Fons Regional
07.05.1988	Cabeza de Buey	Gran Fons Reg.

- *Quines són les característiques d'un colomista?*

- Un colomista se caracteritza amb dos punts bàsics. Primer, molta afició, ha d'estar tot lo dia amb els coloms, sempre que pugui, i de nit els ha de somiar. Segon, procurar tenir-los nets; com millor els cuides, millors són, i això es veu en els resultats.

FUTBOL COM CADA ANY

És fàcil escriure unes línies amb aquest títol quan al seu darrera hi ha un grup de pares i entrenadors que es vol fer responsable de l'organització del futbol a Porreres. Fou precisament en el mes de setembre quan, a una reunió al local social de l'Ajuntament, va néixer la junta directiva que aquesta temporada (1987-1988) s'encarrega de l'activitat futbolística d'un grapat de joves (53 en total, repartits en les categories juvenil, infantil i alevin.

Presideix aquesta junta en Miquel Thomàs; en són delegats, Magí Rosselló, Sebastià Mora i Rafel Juan; el secretari és Andreu Ferrà; i el tresorer, en Gabriel Mesquida. Els responsables de la preparació física i tècnica dels jugadors de les tres categories abans esmentades són Miquel Mates, Llorenç Cerdà i Gabriel Mesquida, respectivament.

Tots els formen un equip que treballa perquè el futbol tengui vida dins el nostre poble i, sobretot, perquè uns joves puguin omplir el seu temps lliure amb una activitat tan sana com és l'esport.

Dins tota competició sempre es parla de classificacions, però crec que allò que aquí cal destacar no és quin lloc ocupa cada equip, sinó la dedicació i l'esforç de responsables i jugadors al llarg de la temporada.

La col·laboració de tots farà possible que la frase que encapçala aquest escrit pugui ser sempre una realitat a Porreres.

CLUB U.D. PORRERES FUTBOL-SALA.

Jugadors:

Porters: Miquel Serra Llaneras
Miquel Servera Escarrer

Defenses: Xim Sorell Vidal
Guillem Barceló Barceló
Llorenç Cerdà Picornell

Alers: Gaspar Barceló Janer
Pau Sorell Nicolau
Gaspar Mulet Barceló

Davaners: Tomeu Taberner Cuenca
Francisco Guerrero Aguilera

Auxiliar: Andreu Barceló Roig (massatgista)
Delegat: Llorenç Cerdà Miralles

President: Bernat Mora Cerdà
Vice-President: Joan Gornals Mesquida

Sponsor: Pub *Es Farolet*.

Tenint en compte que és el primer any, l'equip fa un bon campionat. Està classificat entre els quatre primers. Pot optar al títol ja que encara ha de rebre a *Ses Forques* els primers classificats.

SURT A CONEIXER MALLORCA AMB L'AGRUPACIO CULTURAL

♦ El passat dia 2 de gener, al Local Social, es va reunir un bon grapat de socis, amics i simpatitzants per assistir a la projecció de diapositives sobre el viatge a terres catalanes. L'acte va acabar amb la ja tradicional xocolatada de Cap d'Any.

♦ Els dies 23, 24, 30, 31 de gener i 7 de febrer, va estar oberta al públic, a la Sala d'Exposicions de *La Caixa*, una exposició sobre fotografies antigues de Porreres, que va ser molt concorreguda i va gaudir de gran acceptació per part dels visitants.

♦ Com cada any, l'Agrupació Cultural ha pres part ben decidida en l'organització de la Festa dels Darrers Dies a Porreres.

Properes activitats

- ♦ Concurs de Cuina de Quaresma.
- ♦ Treball de recerca sobre els molins de vent.
- ♦ Conferència sobre l'emigració mallorquina a Sudamèrica a principis del segle XX.
- ♦ Recorregut històric-artístic-monumental per racons poc coneguts de la Ciutat de Mallorca.
- ♦ Bicicletada per alguns indrets del nostre terme municipal.

(Tot s'anunciarà oportunament)

ESCACS

♦ El passat dissabte, dia 27 de febrer, varen començar a Palma els Campionats de Mallorca Individuals d'Escacs, on participaren un total de 10 jugadors porrerencs.

♦ Jaume Gil va ser el guanyador del XV Torneig Social d'Escacs de Porreres, en el qual participaren un total de 18 jugadors. En els primers llocs quedaren en Gil (5,5 punts en 6 partides), Gabriel Gornals (4,5), Jaume Cerdà i Jordi Oliver Feliu (4), J. Oliver Garí i P. Sorell (3,5) i G. Barceló Márquez (3,5).

cs

♦ A Porreres, a l'Agrupació Cultural, s'ha reunit vèries vegades l'assemblea de ràdios locals per tal de constituir una federació d'emissores de ràdio mallorquines.

**CERCAH APARTAMENT 40 A 80 M.
ENTRE COLONIA DE SANT JORDI I
S'ESTANYOL.
INF. B. MORRO
TEL. 71.16.47**

AGLOMERADOS MALLORCA, S. A.

Oficinas: Mariano Aguiló, 2 - Palma
Tfno.: 27 01 50

Planta: Cantera Son Amat - Porreres
Tfno.: 64 71 20

VENGA A PROBAR EL DIESEL QUE HARA HISTORIA. PEUGEOT 309 DIESEL.

Un coche que hará historia, porque acaba, por fin,
con esa historia de que los diesel son coches lentos, ruidosos...

Sus 1.905 cc. le proporcionan 65 cv. de potencia capaces de alcanzar los 160 Km./h.
en absoluto silencio.

El PEUGEOT 309 DIESEL ha alcanzado, también en diesel, el ambicioso equilibrio
entre rendimiento y consumo: sólo necesita 4,4 litros
de gas-oil a los 100 Km., con una autonomía de más de 1.200 Km.

Y todo, además, con equipo excepcional: hasta con aire acondicionado si lo desea.
Le invitamos a conocerlo.

Acérquese a nuestras instalaciones y pruébelo: comprobará que
el PEUGEOT 309 DIESEL va a hacer historia... porque es otra historia.

PEUGEOT 309
ES OTRA HISTORIA.

MOSA
calle aragón, 191
tels. 2796 00

su concesionario
PEUGEOT TALBOT

